

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาผลของการใช้โปรแกรมส่งเสริมการอ่านที่มีต่อการพัฒนาความสนใจในการอ่านและความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

สมมุติฐานในการวิจัย

1. คะแนนความสนใจในการอ่าน จากการทดสอบภายหลังที่เข้าร่วมโปรแกรมส่งเสริมการอ่านแล้ว (Post-Test) ของกลุ่มทดลองจะสูงกว่าคะแนนจากการทดสอบก่อนเข้าร่วมโปรแกรมส่งเสริมการอ่าน (Pre-Test)
2. ภายหลังการเข้าร่วมโปรแกรมส่งเสริมการอ่าน คะแนนความสนใจในการอ่านของกลุ่มทดลองจะสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ไม่ได้เข้าร่วมโปรแกรมส่งเสริมการอ่าน
3. คะแนนความสามารถในการอ่านจับใจความ จากการทดสอบหลังจากที่เข้าร่วมโปรแกรมส่งเสริมการอ่านแล้ว (Post-Test) ของกลุ่มทดลองจะสูงกว่าคะแนนจากการทดสอบก่อนเข้าร่วมโปรแกรมส่งเสริมการอ่าน (Pre-Test)
4. ภายหลังการเข้าร่วมโปรแกรมส่งเสริมการอ่าน คะแนนความสามารถในการอ่านจับใจความของกลุ่มทดลองจะสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ไม่ได้เข้าร่วมโปรแกรมส่งเสริมการอ่าน

การดำเนินการวิจัย

การออกแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองแบบมีกลุ่มทดลอง 1 กลุ่ม กลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม และทดสอบก่อนการทดลองและภายหลังการทดลอง (Pre-Test, Post-Test, Control Group Design)

กลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วยนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนราชวินิตบางเขน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2536 จำนวนทั้งหมด 84 คน เข้าร่วมการทดลองโดยการคัดเลือกจากห้องที่นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยจากแบบวัดความสนใจในการอ่านและแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความอยู่ในระดับใกล้เคียงกันมากที่สุด เลือกมา 2 ห้องเรียน จากทั้งหมด 14 ห้องเรียน แล้วสุ่ม 1 ห้อง เป็นกลุ่มทดลอง อีกหนึ่งห้องเป็นกลุ่มควบคุม

กลุ่มทดลอง ประกอบด้วย นักเรียนที่เรียนอยู่ในห้องเดียวกัน จำนวน 42 คน เป็นนักเรียนชาย 22 คน นักเรียนหญิง 20 คน เข้าร่วมโปรแกรมส่งเสริมการอ่านจำนวน 14 ครั้ง

กลุ่มควบคุม ประกอบด้วย นักเรียนที่เรียนอยู่ในห้องเดียวกัน จำนวน 42 คน เป็นนักเรียนชาย 22 คน นักเรียนหญิง 20 คน เข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวตามที่โรงเรียนกำหนด จำนวน 14 ครั้ง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบวัดความสนใจในการอ่าน
2. แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ
3. โปรแกรมส่งเสริมการอ่านเพื่อพัฒนาความสนใจในการอ่าน
4. โปรแกรมส่งเสริมการอ่านเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความ

วิธีดำเนินการทดลอง

แบ่งเป็น 3 ระยะ คือ ระยะการเตรียมการก่อนการทดลอง ระยะดำเนินการทดลอง และระยะดำเนินการหลังการทดลอง

1. ระยะการเตรียมการก่อนการทดลอง

1.1 ดำเนินการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างตามขั้นตอนที่กำหนดไว้จัดเป็นกลุ่มทดลอง 1 ห้อง และกลุ่มควบคุม 1 ห้อง

1.2 ให้นักเรียนในกลุ่มทดลอง ซึ่งประกอบด้วยนักเรียนจำนวน 42 คน เรียนอยู่ในห้องเรียนเดียวกัน ให้นักเรียนทั้งห้องทำแบบวัดความสนใจในการอ่าน และแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความก่อนเข้าร่วมโปรแกรมส่งเสริมการอ่าน 1 สัปดาห์ (Pre-Test)

1.3 แจ้งให้นักเรียนในกลุ่มทดลองทราบว่านักเรียนทั้งห้องจะต้องเข้าร่วมกิจกรรมในโปรแกรมส่งเสริมการอ่านในคาบเรียนกิจกรรมแนะแนวและคาบเรียนกิจกรรมอิสระ รวมจำนวน 14 ครั้ง ๆ ละ 50 นาที ใช้เวลาทั้งสิ้น 7 สัปดาห์ และแจ้งให้นักเรียนทราบถึงตารางเวลาการเข้าดำเนินกิจกรรมในโปรแกรมส่งเสริมการอ่านด้วย

1.4 ให้นักเรียนในกลุ่มควบคุม ซึ่งประกอบด้วยนักเรียนจำนวน 42 คน เรียนอยู่ในห้องเรียนเดียวกัน ให้นักเรียนทั้งห้องทำแบบวัดความสนใจในการอ่าน และแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความก่อนเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวตามที่โรงเรียนกำหนด 1 สัปดาห์ (Pre-Test)

1.5 แจ้งให้นักเรียนในกลุ่มควบคุมทราบว่านักเรียนทั้งห้องจะต้องเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวตามที่โรงเรียนกำหนดในคาบเรียนกิจกรรมแนะแนวและคาบเรียนกิจกรรมอิสระ รวมจำนวน 14 ครั้ง ๆ ละ 50 นาที ใช้เวลาทั้งสิ้น 7 สัปดาห์ และแจ้งให้นักเรียนทราบถึงตารางเวลาการเข้าดำเนินกิจกรรมแนะแนวด้วย

2. ระยะเวลาดำเนินการทดลอง ใช้เวลา 7 สัปดาห์

2.1 ในกลุ่มทดลอง ดำเนินกิจกรรมตามโปรแกรมส่งเสริมการอ่านในห้องเรียน โดยใช้คาบเรียนกิจกรรมแนะแนวและคาบเรียนกิจกรรมอิสระ ซึ่งกลุ่มทดลองดำเนินกิจกรรมตามโปรแกรมส่งเสริมการอ่านทุกวันพฤหัสบดี คาบเรียนที่ 2 เวลา 8.50-9.40 น. และวันศุกร์ คาบเรียนที่ 1 เวลา 8.00-8.50 น. โดยเริ่มตั้งแต่วันที่ 5 สิงหาคม 2536 ถึงวันที่ 17 กันยายน 2536 รวมทั้งสิ้น 14 ครั้ง ๆ ละ 50 นาที

2.2 ในกลุ่มควบคุม ดำเนินกิจกรรมแนะแนวตามที่โรงเรียนกำหนดในห้องเรียน โดยใช้คาบเรียนกิจกรรมแนะแนวและคาบเรียนกิจกรรมอิสระ ซึ่งกลุ่มควบคุมดำเนินกิจกรรมแนะแนวตามที่โรงเรียนกำหนดทุกวันจันทร์ คาบเรียนที่ 1 เวลา 8.00-8.50 น. และวันอังคาร คาบเรียนที่ 2 เวลา 8.50-9.40 น. โดยเริ่มตั้งแต่วันที่ 9 สิงหาคม 2536 ถึงวันที่ 21 กันยายน 2536 รวมทั้งสิ้น 14 ครั้ง ๆ ละ 50 นาที

2.3 การดำเนินกิจกรรมตามโปรแกรมส่งเสริมการอ่านในกลุ่มทดลองและดำเนินกิจกรรมแนะแนวตามที่โรงเรียนกำหนดในกลุ่มควบคุมตามหัวข้อกิจกรรมดังนี้

สัปดาห์ที่	กิจกรรมครั้งที่	หัวข้อกิจกรรม	
		กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม
1	1	มารู้จักกับการอ่าน	การสำรวจปัญหาและปรับปรุงตนเองในด้านการศึกษา
1	2	แนะแนวการอ่าน	หัวใจนักปราชญ์
2	3	แนะนำหนังสือหรือเรื่องจากบทความที่น่าอ่าน	การเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

ลำดับครั้งที่	กิจกรรม ครั้งที่	หัวข้อกิจกรรม	
		กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม
2	4	จัดบรรยายภาค วิชาชวนให้อ่านกัน อย่างเสรี	บุคลิกภาพที่น่าชม
3	5	ความสำคัญของการอ่าน	มารยาทที่มีเสน่ห์
3	6	ประโยชน์ของการอ่าน	ศิลปินการพูด
4	7	อ่านแบบล่าคำตอบ	การคบเพื่อน
4	8	เล่าเรื่องตามลำดับภาพ	การระดมปัญญา
5	9	การสืบสวน	การใช้เวลาอย่างคุ้มค่า
5	10	นักสืบจำเป็น	ค่าของเงิน
6	11	คัดเลือกข้อความ	มารู้จักอาชีพกันเถอะ
6	12	ตอบปัญหาทายปริศนา	การจำแนกหมวดหมู่ของวิชาชีพ
7	13	ถามหาความรู้ลึก	เทคนิคการจำ
7	14	การแสดงบทบาทสมมติ	การเตรียมตัวสอบ

2.4 ในการดำเนินการกิจกรรมตามโปรแกรมส่งเสริมการอ่านในกลุ่มทดลองได้
ดำเนินการตามขั้นตอนที่พอจะสรุปได้ดังนี้

1. บอกจุดประสงค์ของกิจกรรม
2. ดำเนินกิจกรรมตามจุดประสงค์ ซึ่งมีขั้นตอนในการดำเนินการคือ
ขั้นนำ ขั้นดำเนินการ และขั้นสรุป
3. ประเมินผลตามจุดประสงค์ของกิจกรรม

2.5 ในการดำเนินการกิจกรรมแนะแนวตามที่โรงเรียนกำหนดในกลุ่มควบคุมได้
ดำเนินการตามขั้นตอนที่พอสรุปได้ดังนี้

1. การนำเข้าสู่บทเรียน
2. บอกวัตถุประสงค์ของกิจกรรมหรือบทเรียน
3. ดำเนินกิจกรรมในรูปแบบต่าง ๆ
4. ร่วมกันอภิปรายและสรุปบทเรียนหรือกิจกรรมที่ทำร่วมกัน
5. เปิดโอกาสให้ซักถามและตอบปัญหา

3. ระยะดำเนินการหลังการทดลอง

3.1 ในกลุ่มทดลอง เมื่อสิ้นสุดระยะดำเนินการทดลองแล้วให้กลุ่มทดลอง
ตอบแบบวัดความสนใจในการอ่าน และแบบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ (Post-
Test) หลังจากสิ้นสุดโปรแกรมส่งเสริมการอ่านครั้งสุดท้าย 1 วัน

3.2 ในกลุ่มควบคุม เมื่อสิ้นสุดระยะดำเนินการทดลองแล้วให้กลุ่มควบคุม
ตอบแบบวัดความสนใจในการอ่านและแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ
(Post-Test) หลังจากสิ้นสุดกิจกรรมแนะแนวตามที่โรงเรียนกำหนดครั้งสุดท้าย 1 วัน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บข้อมูลดังนี้

1. ระยะการเตรียมการก่อนการทดลอง ทดสอบนักเรียนในกลุ่มควบคุมและกลุ่ม
ทดลองทั้งหมดทุกคนด้วยแบบวัดความสนใจในการอ่าน และแบบทดสอบวัดความสามารถในการ
อ่านจับใจความ เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาความแตกต่างของคะแนนระหว่างกลุ่มควบคุม และ
กลุ่มทดลอง (Pre-test) ก่อนที่กลุ่มควบคุมเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวตามที่โรงเรียนกำหนด
และก่อนที่กลุ่มทดลองเข้าร่วมโปรแกรมส่งเสริมการอ่าน 1 สัปดาห์

2. ระยะดำเนินการทดลอง ให้นักเรียนทุกคนในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม รายงานพฤติกรรมตนเองโดยการจดบันทึกประจำวันเกี่ยวกับกิจกรรมที่นักเรียนได้ทำในแต่ละวัน เพื่อช่วยวัดความสนใจในการอ่านว่ามีผลสอดคล้องกับคะแนนความสนใจในการอ่านที่ได้จากการทดสอบจากแบบวัดความสนใจในการอ่านของนักเรียนหรือไม่ โดยให้จดบันทึกประจำวันในช่วงเริ่มต้นการทดลอง 2 สัปดาห์แรก และก่อนสิ้นสุดการทดลอง 2 สัปดาห์ แล้วนำผลมาหาค่าร้อยละของผลรวมความถี่ของกิจกรรมการอ่าน กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน และกิจกรรมอื่น ๆ โดยเทียบจากผลรวมความถี่ของกิจกรรมที่นักเรียนได้ทำและจดบันทึกไว้ทั้งหมด

3. ระยะดำเนินการหลังการทดลอง ทดสอบนักเรียนในกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองทั้งหมดทุกคนด้วยแบบวัดความสนใจในการอ่าน และแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาความแตกต่างของคะแนนระหว่างกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง (Post-test) หลังจากสิ้นสุดกิจกรรมแนะแนวตามที่โรงเรียนกำหนดครั้งสุดท้ายในกลุ่มควบคุม และหลังจากสิ้นสุดโปรแกรมส่งเสริมการอ่านครั้งสุดท้ายในกลุ่มทดลอง 1 วัน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ทดสอบความแตกต่างของคะแนนจากแบบวัดความสนใจในการอ่านและแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนเข้ารับการทดลองด้วยวิธีการทดสอบด้วยค่าที (t-test Independent)

2. ทดสอบความแตกต่างของคะแนนจากแบบวัดความสนใจในการอ่านและแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความของกลุ่มทดลองหลังการทดลองกับก่อนการทดลองด้วยวิธีการทดสอบด้วยค่าที (t-test Dependent)

3. ทดสอบความแตกต่างของคะแนนจากแบบวัดความสนใจในการอ่านและแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความของกลุ่มควบคุมหลังการทดลองกับก่อนการทดลองด้วยวิธีการทดสอบด้วยค่าที (t-test Dependent)

4. ทดสอบความแตกต่างของคะแนนจากแบบวัดความสนใจในการอ่าน และแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมจากคะแนนภายหลังการทดลองด้วยวิธีการทดสอบด้วยค่าที (t-test Independent)

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. หลังจากเข้าร่วมโปรแกรมส่งเสริมการอ่านแล้ว คะแนนความสนใจในการอ่านของนักเรียนในกลุ่มที่เข้าร่วมโปรแกรมส่งเสริมการอ่านสูงกว่าก่อนเข้าร่วมโปรแกรมส่งเสริมการอ่านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. หลังจากเข้าร่วมโปรแกรมส่งเสริมการอ่านแล้ว คะแนนความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนในกลุ่มที่เข้าร่วมโปรแกรมส่งเสริมการอ่านสูงกว่าก่อนเข้าร่วมโปรแกรมส่งเสริมการอ่านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. หลังการทดลอง นักเรียนกลุ่มที่เข้าร่วมโปรแกรมส่งเสริมการอ่านได้คะแนนความสนใจในการอ่านสูงกว่านักเรียนกลุ่มที่ไม่ได้เข้าร่วมโปรแกรมส่งเสริมการอ่านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
4. หลังการทดลอง นักเรียนกลุ่มที่เข้าร่วมโปรแกรมส่งเสริมการอ่านได้คะแนนความสามารถในการอ่านจับใจความสูงกว่านักเรียนกลุ่มที่ไม่ได้เข้าร่วมโปรแกรมส่งเสริมการอ่านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะในการนำโปรแกรมส่งเสริมการอ่านเพื่อพัฒนาความสนใจในการอ่านและความสามารถในการอ่านจับใจความไปใช้

1. การนำโปรแกรมส่งเสริมการอ่านเพื่อพัฒนาความสนใจในการอ่านและความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สามารถนำไปใช้ในรูปการ

บูรณาการลงในกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทย และกิจกรรมห้องสมุด หรือสามารถนำ
ไปใช้ในรูปกิจกรรมเสริมหลักสูตรนอกเวลาเรียนเป็นกลุ่มได้

2. เนื้อเรื่องและกิจกรรมที่ใช้นโยบายส่งเสริมการอ่าน เพื่อพัฒนาความ
สนใจในการอ่าน และความสามารถในการอ่านจับใจความ จากการทดลองใช้ผู้วิจัยเห็นว่า
การใช้นโยบายไปใช้สามารถใช้เวลาเพิ่มขึ้นตามความเหมาะสมได้

3. กิจกรรมที่ใช้นโยบายส่งเสริมการอ่าน เพื่อพัฒนาความสนใจในการอ่าน
และความสามารถในการอ่านจับใจความบางกิจกรรม เป็นกิจกรรมที่แปลกใหม่ นักเรียนยัง
ไม่คุ้นเคย โดยเฉพาะวิธีการอ่านแบบ PANORAMA ดังนั้นผู้สอนมีบทบาทสำคัญในการอธิบาย
ให้นักเรียนเกิดความเข้าใจ และสามารถปฏิบัติกิจกรรมในแต่ละขั้นให้ถูกต้อง โดยผู้สอนควร
มีการให้กำลังใจและมีวิธีการพูดที่ทาให้นักเรียนเข้าใจง่ายไม่สับสน รวมทั้งให้ความเอาใจใส่
ในการทำกิจกรรมแต่ละขั้นตอนของนักเรียน

4. การสร้างความสนใจในการอ่านเนื้อเรื่อง และความเอาใจใส่ในการเข้า
ร่วมกิจกรรมนโยบายส่งเสริมการอ่าน ผู้สอนควรสร้างบรรยากาศในการทำกิจกรรมให้
เป็นกันเอง ชมเชย ให้นักำลังใจแก่นักเรียนที่ตอบคำถามได้ถูกต้อง หรือแสดงแนวคิดที่แปลกใหม่
ซึ่งเป็นการกระตุ้นความสนใจ และสร้างแรงจูงใจในการเรียนให้นักเรียน ทาให้นักเรียน
เกิดความสนใจในการอ่านและสามารถฝึกฝนทักษะการอ่านจับใจความได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5. การจัดแบ่งกลุ่ม ในแต่ละกิจกรรมนโยบายส่งเสริมการอ่าน ควรให้สมาชิก
ของกลุ่มแต่ละกลุ่มมีทั้งนักเรียนเก่ง ปานกลาง และอ่อน และควรให้นักเรียนได้เปลี่ยนกลุ่มใน
แต่ละกิจกรรม เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ทำงานร่วมกับเพื่อนทุก ๆ คน ได้ช่วยเหลือซึ่งกัน
และกัน ทาให้งานสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพ

6. กิจกรรมที่ใช้นโยบายส่งเสริมการอ่านที่มีการอภิปรายและการแสดง
ความคิดเห็น ควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้อภิปราย แสดงความคิดเห็น ได้วิเคราะห์
วิจารณ์อย่างทั่วถึง โดยใช้คำถามในรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งจะทาให้ได้คำตอบที่แตกต่างกันไป
หลากหลายความคิด ซึ่งเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์เพิ่มขึ้นอีกทางหนึ่ง
และยังเป็นการฝึกให้นักเรียนกล้าแสดงความคิดเห็นของตนเองออกมาให้เพื่อนฟังด้วย

ข้อเสนอแนะในการทบทวนวิจัยครั้งต่อไป

1. โปรแกรมส่งเสริมการอ่านที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ใช้ได้ดีสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีผลทำให้ความสนใจในการอ่านและความสามารถในการอ่านจับใจความ ของนักเรียนเพิ่มขึ้น แต่งานวิจัยครั้งนี้ยังไม่ได้ศึกษาว่าความสนใจในการอ่านและความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียน จะอยู่คงทนเป็นระยะเวลาานเพียงใด จึงควรมีการศึกษาต่อไปว่าโปรแกรมส่งเสริมการอ่านที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนี้ มีผลทำให้ความสนใจในการอ่านและความสามารถในการอ่านจับใจความเพิ่มขึ้นตลอดไป หรือเป็นระยะเวลาานเท่าใด
2. โปรแกรมส่งเสริมการอ่านที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ให้นักเรียนเข้าร่วมโปรแกรมส่งเสริมการอ่าน จำนวน 14 ครั้ง มีผลทำให้ความสนใจในการอ่านและความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนเพิ่มขึ้นได้ ในการทำการวิจัยต่อไปจึงควรศึกษาว่าถ้าจำนวนครั้งในการเข้าร่วมโปรแกรมส่งเสริมการอ่านน้อยลง จะมีผลต่อการพัฒนาความสนใจในการอ่านและความสามารถในการอ่านจับใจความหรือไม่ และถ้ามีผลต่อการพัฒนาความสนใจในการอ่าน และความสามารถในการจับใจความแล้วจะเป็นอย่างไร